

DR vyšších řádů – úlohy

Homogenní rovnice vyšších řádů

1) $y'' - 4y' + 3y = 0$

2) $y'' + 4y = 0$

3) $y'' - 6y' + 9y = 0$

4) $y''' + 3y'' + 9y' - 13y = 0$

5) $y''' + y'' + y' + y = 0$

Zapišeme charakteristickou rovnici dané diferenciální rovnice a vyřešíme ji. Podle řešení charakteristické rovnice zapišeme obecné řešení diferenciální rovnice. Charakteristické rovnice diferenciálních rovnic 4) a 5) řešíme odhadnutím jednoho kořene a následně pomocí dělení polynomů.

Výsledky:

1) obecné řešení $y_o = C_1e^x + C_2e^{3x}$;

2) obecné řešení $y_o = C_1 \cos 2x + C_2 \sin 2x$;

3) obecné řešení $y_o = C_1e^{3x} + C_2xe^{3x}$;

4) obecné řešení $y_o = C_1e^x + C_2e^{-2x} \cos 3x + C_3e^{-2x} \sin 3x$;

5) obecné řešení $y_o = C_1e^{-x} + C_2 \cos x + C_3 \sin x$.

Nehomogenní rovnice vyšších řádů

1) $y'' + y = 1$

2) $y'' - 3y' + 2y = e^x$

3) $y'' - 2y' = xe^x$

4) $y'' - 4y' + 4y = x^2$

5) Řešte rovnici 1) s počátečními podmínkami $y(0) = 2, y'(0) = 1$.

6) Řešte rovnici $y'' + y = \frac{1}{\cos x}$ s počátečními podmínkami $y(0) = 2, y'(0) = 1$.

Řešíme buď variací konstanty nebo metodou speciální pravé strany (pozor – rovnici 6) lze vyřešit pouze variací konstanty). Obecné řešení rovnice je potom součtem obecného řešení homogenní rovnice a libovolného partikulárního řešení nehomogenní rovnice. Při řešení úloh s počátečními podmínkami dosazujeme jeden bod do obecného řešení a druhý do derivace obecného řešení a následně řešíme soustavu dvou rovnic o dvou neznámých C_1 a C_2 .

Výsledky:

1) obecné řešení $y_o = C_1 \cos x + C_2 \sin x + 1$;

2) obecné řešení $y_o = C_1 e^{2x} + C_2 e^x - e^x - x e^x$;

3) obecné řešení $y_o = C_1 + C_2 e^{2x} - x e^x$;

4) obecné řešení $y_o = C_1 e^{2x} + C_2 x e^{2x} + \frac{1}{4} x^2 + \frac{1}{2} x + \frac{3}{8}$;

5) partikulární řešení $y_p = \cos x + 2 \sin x + 1$;

6) partikulární řešení $y_p = \sin x + 2 \cos x + x \sin x + \ln |\cos x| \cos x$.